

EGYETEMI LAPOK

1961 MÁJ 6

244

6. ÉLETVIRÁG HÁZASSÁG

Nászúton Lillafüreden voltak, három esztendeje. Évát új sötétkecskés fürdőruhájában, Tibort „fecskében” bravúros kézállás közben őrzi számtalan fénykép a doboz mélyén. Mindebben azonban még nincsen semmi szokatlan. Más az, ami tollat ad kezünkbe, megírni a Forgács-házaspár történetét.

A Pedagógiai Főiskola könyvtárszakán együtt készülték a vizsgákra. Kölcsonadták egymásnak jegyzeteiket, dupla annyi kollokviumot izgultak végig, hiszen Tibornak nem volt mindegy milyen tételt húz Éva, és Éva valósággal büszkélkedett Tibor jeleseivel. Am ez csak olyan évfolyamtársi barátság volt, színházba, randevúra külön jártak.

Aztán megszerezték a diplomát. A lány egy Szabó Ervin fiókkönyvtárba került, a fiú a közlekedési szakszervezetnél kapott hasonló állást. Egy reggel a kettes fiók telefonján Évát keresték. Tibor beszélt a készülék másik végén.

— Rég nem láttalak, mi van veled? Ha ma ráérsz, beszélgethetnénk egy kicsit.

Éva ráért. Akkoriban már erősen foglalkoztatta a gondolat, mi lenne, ha jelentkezne a bölcsészkarra levelező könyvtárosnak. A főiskolai két évet is nyilván beszámítaná. Jó volt ezeket a dolgokat Tiborral megbeszélni.

— Neked nem volna kedved? Megint tanulhatnánk együtt.

És megint együtt tanultak. Munka után kötelező olvasmányokkal hónapok alatt siettek Évákhoz és amíg anyu főzött egy frissítő kávé, ők kérdezték egymástól a finn szavakat és nevetgélve fordították a furcsa, idegenül hangzó szöveget. Egy év múlva — maguk sem vették észre, hogy történt — már alig várták az estét és tanulás után valahogy nehezen ment a búcsúzás. Akkor összeházásodtak és Lillafüred következett, új sötétkecskés fürdőruhával, napfényvel, felejthetetlenül szép napokkal.

Az ismerősök között volt, aki gúnyosan megjegyezte: „Ézért volt hát a nagy buzgalom. Most aztán vége majd az igyekezetnek. Ebből a diplomából sem lesz semmi — esetleg a férjnek, talán. De, hogy az aszszony nem fogja megszerezni, az egyszer biztos!”

Modern tárgyú színdarabok, novellák, regények egyik közkezdvelt témája: a házasság és a továbbtanulás. S, ha valahol — mint Forgácséknál is — sikerül a kettő összeegyeztetése, mindnyájunkat érdekel a „hogyan” kérdése. Leselkedjünk egy kicsit.

...Tibor barna melegítőben foglalatoskodik. Nem. Most nem tanul. Oldalt választott sötét haját hátra simítja és szakavatott mozdulattal ellenőrizi, elég forró-e a villanyvasaló. Munkához lát. És rövidesen ott sorakoznak saját ingei. Éva blúzai, porcelánsíma, egyetlen ránc nélkül. Ha valaki megszólítaná: „De Tibor, hiszen ez női munka” — nevetne egyet és így válaszolna: „Legénykoromban is magam vasaltam az ingeimet, hogy anyámat kíméljem. Miért ne tenném meg a feleségem kedvéért, mikor ugyanannyit dolgozik, mint én?”

...„Semmi kifogást nem akarok hallani Éva! Tegnap vizsgáztál, ma vasárnap van, neked is kell egy kis kikapcsolódás. Szóval estére várunk benneteket.”

— Ne haragudj, nem mehetünk. Én igaz, most ráérnék, de Tibi holnap megy egyeteméből és jobban tudunk együtt ismételni.

És teltek az évek, helyesebben a félévek, mert a Forgács-házaspár számára félévekben telt az idő. Vizsgáktól vizsgákig életük hosszú éjszakába nyúló tanulásokkal és lassan-lassan benépesültek az indexlapok. A nyári szünetesnapokat arra használták, hogy a következő félév kötelező irodalmát olvassgatták — no és persze egy kicsit több idő jutott mozira, stradra, szórakozásra. Mert akármennyi fegyelmet, akaratot és lemondást is követel a háztartás és a napi nyolc órai munka után a tanulás, Évák mégis csak fiatalok, akik — akárcsak a többi egyetemisták, szabad idejükben szeretnek „elmenni valahová”. Csak náluk más érteke van a „szabadidő” fogalmának, mint a nappali hallgatóknál, akiknél a szabadidő — nagyjából azonos a szórakozásra, kikapcsolódásra szánt órákkal. Míg Forgácsék, szabadidejük csaknem minden percében — tanulnak.

Most azonban már ők is a célegyenes utolsó métereit futják. Forgács Tibor és Tiborné szakdolgozatai ott fekszenek készen a többi dolgozat között. Az elmúlt hetekben pedig

óriási izgalommal készülődtek a tanítási gyakorlatra.

Eva szerdán tartotta zárótanítását. Amikor felértem az Apáczai Csere János gyakorlóiskola első emeletére, éppen tízperc volt. Az V. b. osztály növendékei vad csatkiáltásokkal száguldoztak a folyosón, mint valami iskolásoknak álcázott szüindianok. Szegény Éva — aggodalmaskodtam, — ugyan mit tud kezdeni egyetlen árva gyakorlótanár ennyi higanyvérű ördögfiókéval. Rövidesen megláttam.

— Irodalom-óra lesz, könyveket, füzeteket csukjátok be. Hegedűs Sanyinak is szóltam! — Éva áll a tábla előtt, teljesen nyugodt, barátságos, de szigorú. És a sötétkékköpenyes belzebubok csöndben vannak, őt figyelik. Folyik tovább az óra, és Arany János Családi körének tartalmát, szerkezetét — Éva kérdései alapján — szinte maguk a tizenegyesztendős gyerekek állapítják meg, elemzik. Az időbeosztás is kitűnő, mire felberreg a csengő, a vázlat utolsó pontján is túljutotunk.

Óra után gratulálok.
— Igazán nagyon jó voltál. Magabiztos és határozott.
— Hát ha Tibort hallottad volna. Remekül tanít!
— Mindig meghallgattátok egymást?

— Legtöbbször. És utána megbeszéltük, mit tartunk jónak, mit hibának.

— Vizsgáidon úgy tudom eléggé izgulós voltál. Hogy lehet, hogy most ilyen nyugodtan álltál a tábla elé.

— Most éppen olyan ideges voltam. De ahogyan megnyugszik az ember, ha kihúzza a tételt, ugyanúgy megnyugszom tanítás közben, ha belépek az osztályba és elkezdem az órát. És még valamit. Én nem akartam tanár lenni soha, és valószínűleg ezután is megmaradok eddigi pályám mellett. Nagyon féltem a tanítástól. Féltem a rakoncátlan fiúktól. És most, a zárótanítás után, valóssággal fáj megválni tőlük, úgy megszerettem őket.

Igy vall Éva. És szombaton ő is korán kelt, hogy az ünnep előtti bevásárlás után siessen a Cukor utcába — ahol Tibor már befejezte zárótanítását — megtudni, hogy sikerült.

Még néhány hónap és a sok együtt áttanult félév megtermi gyümölcsét: a diplomát. Am ez csak a tanulás eredménye. A házasság tudományát — vagy művészetét nem szokás osztályozni és ilyenfajta diplomát sem adnak senkinek. De ha adnának; ezért a hat félévi házasságért, az egymás iránt tanúsított türelemért, megértésért, akaratereért a Forgács-házaspár mindenesetre megérdemelné!

Bedecs Éva

